

Loven. At det nu bliver fastslaaet i Loven, bevirker ikke, at Ministeren derved mister sit Ansvar. Ministeren vil altid have sit Ansvar for Kirkens ydre Sager, og det er det eneste, Rigsdagen har med de Ting at gøre. Netop med Hensyn til Kirkens indre Liv har Rigsdagen intet at skulle have sagt. Med Hensyn til jus circa sacra har Rigsdagen Indflydelse, men med Hensyn til jus in sacris, de hellige Ting, det personlige, det aandelige, det religiøse, kan Rigsdagen ikke have noget at skulle have sagt. Derfor stillede jeg i sin Tid, i Fjor, et Ændringsforslag om, at om Præsteløftet skulde vi ikke lovgive, for at Lovgivningsmagten ikke skulde gribe ind i Ting, som vi ikke her kan diskutere om. Hvordan skulde vi her i Rigsdagen kunne diskutere om Jomfrufødslen og alt det andet. Det vilde være forargeligt. Kristne kan ikke diskutere disse Ting i en Forsamling, hvor der er baade Kristne, Hedninger og Jøder og alle mulige andre Trosbekendelser. Jeg gentager atter og atter Tschernings Ord: „Gud fri os fra at gøre Rigsdagen til en Synode, en Kirkeforsamling“, og det gør vi, naar vi giver os til at diskutere Sager, som vi ikke har Forstand paa og ikke har nogen Mening om. Der er det, summus episcopus har sin Minister til at tage Ansvaret. Saaledes gik det den Gang, da det samlede Bispeaad, Kirkeaad, hvad vi nu skal kalde det, i sin Tid ønskede, at Formen for Uddeling af Nadveren skulde ændres, som vi nu har faaet den. Kong Christian den 9de satte sig imod det som summus episcopus og holdt paa den gamle Form; han gik imod Biskopperne, og det havde han Ret til. Det samme vil være Tilfældet i Fremtiden. Det er Kongen med sine Kirkeministre, der maa afgøre disse Ting, og saa har Ministrene Ansvaret med Hensyn til den Slags Ting— overfor hvem? Ja, det staar hen in blanco.

Det ærede Medlem Hr. Povlsen sagde med Hensyn til Bispevalget, at det vilde være en ny Type af Biskopper, der vilde fremkomme, som med deres Vælgerhær i Ryggen vilde føle sig som Hyrder og Tilsynsmænd, som dem, der særlig skulde tage sig af den Del af Vælgerbefolkningen, som havde valgt dem. At det skulde kunne blive ret ubehageligt for det Mindretal, som maaske har ført en energisk Valgkamp mod en saadan Biskop, staar jeg aldeles

uforstaaende overfor. Jeg forstaaer ikke, at Biskopper, som har deres Vælgerhær i Ryggen, skulde føle sig mere som Hyrder og Tilsynsmænd, end Biskopper gør nu; hvis de har Evne til at hjælpe Præsterne, saa er de det den Dag i Dag. De er ikke alene administrative Embedsmænd. Det gaar paa samme Maade som med Folkekirken, den er en borgerlig Indretning, det er fuldkommen rigtigt, men den er noget mere end en borgerlig Indretning. Lige saa Biskopperne! De er administrative Embedsmænd, men de er noget mere. Det afhænger af det rent personlige. Det ærede Medlem Hr. Povlsen sagde, at ved Siden af at være Departementschefer kunde de ogsaa prædike og ad den Vej gøre deres Indflydelse gældende, og her er det ærede Medlem inde paa det samme som vi andre. Hvis Biskopperne har Evne til at være Hyrder og Tilsynsmænd, vil de være det, og hvis de ikke har Evnen, bliver de det ikke. Saa dan er Kaarene i det aandelige Liv, ogsaa for Biskopper. Men at de skulde føle sig som Biskopper særlig for den Del af Vælgerbefolkningen, som har valgt dem, forstaaer jeg ikke, men det er vist, fordi jeg ikke er Partimand. Jeg vilde tage mig dobbelt saa meget af dem, der havde stemt imod mig, som af dem, der havde stemt for mig, idet jeg vilde sige: dem, der har stemt for mig, behøver jeg ikke at tage mig af, derimod skal jeg særlig tage mig af de andre. Nej, jeg tror, at de fleste Mennesker, som er afklarede — og som jeg sagde forleden Dag: de, der bliver valgt til Biskopper, er ikke Fanatikere og Hedsporere, men det er de rolige, mere afklarede Naturer —, vil netop være ligelige ogsaa i deres Optræden overfor de forskellige Retninger indenfor Stiftet. Der er af min Partifælle, det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard, gjort Indvending imod, at Præsterne faar en særlig Valgret ved Bispevalg, og der er fra anden Side fremført, at det strider mod det almindelige Præstedømme. Jeg kan ikke se det, jeg synes, den Paastand er urigtig, at den er ved Siden af, og jeg mener, det har sin Betydning, at Præsterne faar Medbestemmelsesret om dette paa en særlig Maade, fordi det, som er det svære for Tiden, ikke alene indenfor Folkekirken her i Danmark, men i det hele taget indenfor Kirkesamfundene overalt, er netop Striden mellem det kriste-